

Sehlâ
Ahmed
Paşa'nın
Fatih
Türbesi
haziresi
duvarlarının
dış yüzlerine
yaptırıldığı
çeşmeler

BİBLİYOGRAFYA :

BA, MD, nr. 87, s. 16-17; *Bağdat Seferi Ruz-nâmesi*, TSMK, Bağdat, nr. 405, 131^{a-b}; Kâtip Çelebi, *Fezleke*, İstanbul 1146, II, 83-84, 171-173; Muhibbî, *Hulâsatü'l-eşer*, Kahire 1284 — Beyrut, ts. (Dâru Sâdir), I, 385-388; Naimâ, *Târih*, İstanbul 1281-83, III, 290-295; *Kâmûsü'l-a'lâm*, I, 797; *Sicill-i Osmânî*, I, 213; M. Çağatay Uluçay, *XVII. Asırda Saruhan'da Eşkıyalık ve Halk Hareketleri*, İstanbul 1944, s. 45-49; Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, III/1, s. 190-191; Danişmend, *Kronoloji*, III, 362, 368-369; [T.H.], "Fahreddin", *İA*, IV, 446-447; A. Abdel Nour, "Ahmad Pasha Küçük", *El² Suppl.* (Fr.), 49-50.

ABDÜLKADİR ÖZCAN

AHMED PAŞA, Melek

(bk. MELEK AHMED PAŞA).

AHMED PAŞA, Sehlâ

(ö. 1166/1753)

Osmanlı sadrazamı.

Ailesi Alanyalıdır. III. Ahmed devri sadrazamlarından Kalaylıkoz Ahmed ve Baltacı Mehmed paşaların kethüdâsı Osman Ağa'nın akrabasından Câfer Ağa'nın oğludur. Foça'da doğdu. Amcası Vezir Elhâc Ebû Bekir Paşa'nın yanında yetişti; onun Cidde valiliği sırasında kethüdâlığını yaptı. Daha sonra İstanbul'a gelerek büyük mîrâhur* luğa yükseldi. Bu vazifede bulunduğu sırada, Silâhtar Mehmed Paşa'dan sadrazamlık mührünü almak ve bu arada sadâret kethüdâsı Hâlisâ Osman Efendi'yi öldürmekle görevlendirildi. 1737 Ağustosunda bu vazifesini yerine getirerek mührü Bender muhafızı serasker Muhsinzâde Abdullah Paşa'ya teslim etti ve bu hizmetinden dolayı takdir kazandı. 1738 Martında kendisine vezirlikle Aydın muhasil* lığı verildi ve o yöreleri kasıp kavu-

ran şaki Sarıbeyoğlu isyanını bastırmakla görevlendirildi. Sarıbeyoğlu karşısında başarılı olamayan Ahmed Paşa, İvaz Mehmed Paşa'nın sadrazam ve serasker tayin edilmesi üzerine sadâret kaymakamlığına getirilince, 27 Mart 1739'da İstanbul'a döndü. Ardından 27 Eylül'de nişanlılığı getirildi. İstanbul'da meydana gelen ayaklanmanın bastırılması sırasında gösterdiği gayretten dolayı padişahın takdirini kazandı ve bu isyan sebebiyle azledilen İvaz Mehmed Paşa'nın yerine 22 Haziran 1740'ta sadrazam oldu. İki yıla yakın bu vazifede kaldı; ancak hudut tahkimatını ihmal, devlet işleriyle ilgilenmeme, rüşvet ve yolsuzluk gibi ithamlarla 28 Nisan 1742'de azledildi ve Rodos adasına sürüldü. Bir müddet sonra tekrar eski itibarını kazandı; 1743 Ağustosunda arpalık* olarak kendisine İçel sancağı verildi ve aynı zamanda Rakka havalisindeki asayişsizliği önlemekle görevlendirildi. Aynı yıl Sayda valisi, 1744 yılı başlarında da Anadolu valiliği ile Kars seraskeri oldu; bu vazifesi sırasında İran kuvvetlerinin Kars'a hücumunu geri püskürtmeyi başardı.

Ancak bir süre sonra hastalığı sebebiyle Kars seraskerliğinden istifa etti. 10 Aralık 1744'te Halep valiliğine tayin edildi. Bir ara ikinci defa Anadolu valiliği ve Kars seraskerliğinde bulunduktan sonra, 5 Aralık 1745'te tekrar Halep valisi, iki yıl sonra da Diyarbekir ve Bağdat valisi oldu. Burada iken asker arasında çıkan karışıklık yüzünden ikinci defa istifasını vermek zorunda kaldı. 1748 Nisanında kendisine İçel sancağı tekrar arpalık olarak verildi. Ardından Mısır valiliğine getirilip 25 Ekim 1750'de Adana'ya nakledilmesi Ahmed Paşa'yı çok üzdü; Adana'ya gitmeyerek İzmir'e çekildi. Bu hareketi yüzünden pa-

dişahın tekdirine uğradı ise de 1752 Ağustosunda tekrar Halep valiliğine getirildi; altı ay kadar sonra da burada vefat etti (Rebülâhîr 1166/Şubat 1753).

Kaynaklarda hırslı, kindar fakat iyi bir devlet adamı olduğu belirtilen Ahmed Paşa'nın İstanbul'da bazı hayratı ve çeşmeleri vardır. Ayrıca hattatlığı da bulunan Ahmed Paşa, devrin büyük yazı ustalarından dersler almış, özellikle divanî yazıda şöhret kazanmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

İzzî, *Târih*, İstanbul 1199, vr. 3^b, 18^b, 31^a, 38^a, 124^a, 142^b, 157^b, 158^a; Subhî, *Târih*, İstanbul 1198, vr. 101^{a-b}, 178^{a-b}, 211^a; Şem'dânîzâde, *Mür'it-tevârîh* (Aktepe), I, 69, 97-98, 141-142; Dilâver Ağazâde Ömer, *Zeyl-i Hadîkatü'l-vüzerâ*, Freiburg 1969, s. 68, 71; Ayvansarâyî, *Hadîkatü'l-cevâmî*, I, 103; II, 210; Müstakimzâde, *Tuhfe*, s. 63; İbrahim Hilmi Tanışık, *İstanbul Çeşmeleri*, İstanbul 1943, I, 162, 164, 166, 169-170; Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, IV/2, s. 354-360; M. Çağatay Uluçay, *XVIII. ve XIX. Asırlarda Saruhan'da Eşkıyalık ve Halk Hareketleri*, İstanbul 1955, s. 169, LXIII numaralı vesika.

FERİDUN EMECEN

AHMED PAŞA CAMİİ

Kütahya'da XVI. yüzyılın başlarına ait cami.

Cumhuriyet caddesi üzerinde Küçük Çarşı semtindedir. Cami, türbesi Ahırardı Mezarlığı'nda bulunan Anadolu Beylerbeyi ve Kütahya Valisi Karagöz Ah-

Ahmed Paşa Camii - Kütahya

